MIELIPIDE

Missä viipyvät maidontuottajille suunnatut ”pakotetuotteet” meijereiden tuottajamyymälöistä? Kyllä halvat tuotteet tuottajillekin kelpaisivat. **TEKSTIVIESTI LUKIJALTA**

LUKIJALTA

Putin-juustoa tuottajallekin

Missä viipyvät maidontuottajille suunnatut ”pakotetuotteet” meijereiden tuottajamyymälöistä? Kyllä halvat tuotteet tuottajillekin kelpaisivat.

Ei nimimerkkiä

Autetaan läheistä

Oppiikohan populaatiomme palvelemaan toisiaan ilman korvausta vointinsa mukaan? Loppuisi hinnat-palkat-jähinä. Hyönteisyhdyskunnissa osataan jo. **Ei nimimerkkiä**

Järkeä pellonvuokriin

Palauttaako viikon kestäneet ukkossateet realismin ja Ojalan laskuopin pellonvuokrasopimuksiin?

Lompakosta kärpäslätkä!

Uusi yhteisvaluutta

Väyrysen taannoinen idea ”Pohjolan kruunu” voi nousta vielä arvoon arvaamattomaan.

Sven

Lomituksesta

Kyllä lomituksesta voidaan leikata, koska kaikille ei järjestetä tasapuolisesti lomituspalveluita.

Mela ei valvo mitään

Sopii koetella...

Avioehtoa sopii koetella, mutta jos se on täysin avio-oikeuden poissulkeva, niin sitä voi yrittää mitätöidä vaikka 10 juristia.

Saman kokenut

Avioehtoa ei saa kumottua,jos se on oikein tehty. Kaivataan mielipiteitä niiltä, joilla on asiasta kokemusta.

Ei nimimerkkiä

Syy selvisi lopulta!

5kk mäni Melalla piättäissä, jotta kuatumistapaturma johtu nivelen kulumissairauvesta. Onnex piäsin eroon koko melasta.

Ei nimimerkkiä

Rimanalitus, MT!

Moni pikkuisäntä ja -emäntä lukee ja katselee lehdestä koneita ja eläimiä, ja mitä tuli vastaan keskiviikon sarjakuvissa?

Härskiä

Länsiydinvoimaa!

Kuten V. Niinistö, vastustan minäkin venäläisten ydinvoimaa. Tehdään kunnon länsimainen! Kun tuulivoimasta pakolla maksamme 3-kertaisesti, ni kyl kannattaa! **Ei nimimerkkiä**

Olisi pysytty ulkona

Suomen sotkeminen syvälle Ukrainan konfliktiin oli presidentti Niinistöltä huonosti harkittu huuto. Hän vastatkoon itse. Kansa EI.

Aatos Forsström

Hullun hommaa!

Mitä järkeä tässä on? Päättäjät ottakaa silmä käteen ja katsokaa! Onko viljelijän elämä elämisen arvoista? Tehkää asialle jotain, nopeasti!

Ei nimimerkkiä

Soidensuojelu

Tulossa uusi Natura-huijaus.

Kokenut tietää

Töitä kyllä olisi

Viljelijät tarvitsevat ammattitaitoista työvoimaa! Vaikka tekijöitä löytyisi, niin palkkaan ei ole varaa. Valtio ja päättäjät, saisiko tähän apua? **Kiitos!**

Aitoa luomua

Kuluttajan vinkkelistä olisi reilua, jos luomutila olisi 100% luomua ilman mitään poikkeuksia. **Nyt kuinka sattuu**

Porsaanreiät vaan pois luomusta. Traktoritkin kieltoon, hevosellakin pääsee. Loppuu turha rahastus.

Tavanomainen riittää

Ostosvalinnoilla työtä kotimarkkinoille

Venäjän päätös kieltää laajasti elintarvikkeiden tuonti niistä maista, jotka osallistuvat sitä vastaan suunnattuihin pakotteisiin, on konkretisoinut pitkittyneen kriisin luomat uhkat Suomen taloudelle ja työllisyydelle.

Suomessa onkin syntynyt laaja huoli työpaikoista, jotka katoavat, kun elintarvikevienti Venäjälle supistuu.

Vastareaktiona on syntynyt laaja keskustelu siitä, kuinka kotimaista ruokaa ja juomaa suosimalla voimme pehmentää pakotteiden työtä tuhoavia vaikutuksia.

Esimerkkejä tästä ”suosi suomalaista” -hengestä ovat tuoreen Syö ja juo suomalaista -Facebook-ryhmän valtava suosio sekä laaja kirjoittelu printti- ja verkkomedioissa aiheesta.

Tilanne haastaa miettimään kotimaisen kysynnän ja omien kulutusvalintojen merkitystä laajemmin. Elintarviketeollisuus ei ole ainoa ala, jonka työllisyys on vahvasti riippuvainen siitä, miten me suomalaiset kuluttajat valitsemme ostoksemme.

KIMMO HAIMI

Esimerkiksi Joutsenmerkillä varustettuja tuotteita ostamalla pystyy suosimaan suomalaisia, Tero Lausala kirjoittaa.

Suomaisten käyttötavarayritysten liikevaihdoista erittäin merkittävä osa syntyy kotimaassa – oli sitten kyse kotimaisesta sampoosta, kosmetiikasta tai siivousvälineistä.

Rautakauppa- ja maataloustarvikkeiden kotimaiset valmistajat ovat myös hyvin riippuvaisia siitä, miten hyvin heidän tuotteensa pärjäävät Suomen markkinoilla.

Palveluammateissa tilanne on vielä akuutimpi, sillä hyvin harva palveluyritys on onnistunut luomaan vientiä, eli käytännössä melkein koko palvelusektori on kotimaan kysynnästä riippuvainen.

Myös kaupan alan työllisyystilanne nojaa vahvasti kotimaiseen kysyntään.

Jos valitset kotimaisen vaihtoehdon, tuet suomalaista työtä. Suomalaisen työn liitto ja sen kumppaniorganisaatiot helpottavat kuluttajan valintaa tarjoamalla yksiselitteiset ja valvotut alkuperämerkit, joista kuluttaja tuntee suomalaisen palvelun tai tuotteen.

Tunnetuimmat ja laajemmin näkyvät merkit ovat Avainlippu ja Ruokatieto ry:n hallinnoima Hyvää Suomesta -merkki.

Haluamme myös tehdä kotimaisen valinnan helpoksi kaupassa, minkä johdosta olemme aloittaneet laajan Sinivalkoinen jalanjälki -kampanjan.

Kampanja auttaa kuluttajaa löytämään Avainlippu- ja Hyvää Suomesta -tuotteiden lisäksi Design from Finland ja Sirkkalehti-merkatut tuotteet, jotka luovat työtä Suomeen.

Joidenkin kriitikoiden esiin nostama huoli siitä, että ”suosi suomalaista” olisi protektionismia ja romuttaisi avoimeen kansainväliseen kauppaan nojaavan taloutemme perustan on täysin aiheeton ja pitkälti teoreettinen.

Suomalaista kuluttajaa ei tule aliarvioida: kotimaisen tuotteen tai palvelun pitää olla hinnaltaan ja laadultaan täysin kilpailukykyinen ulkomaiseen vaihtoehtoon verrattuna, jotta me ostaisimme sen.

Tämä haastaa kaikki yritykset pitämään huolta kustannusten hallinnan lisäksi palvelunsa tasosta ja tuotteittensa laadusta.

Vahvalla kotimaisella kysynnällä on keskeinen rooli elinvoimaisten kotimarkkinoiden toimivuudessa. Kysynnän lisäksi kotimarkkinoilla toimivien yritysten toimintaedellytyksiä, kuten työllistävän omistajuuden tukemista, pitää tukea voimakkaasti, jotta Suomen työllisyystilanne paranee.

Tämä ei ole protektionismia eikä ristiriidassa viennin kiistattoman merkityksen kanssa. Suomessa menestyvien, terveillä ja kilpailluilla kotimarkkinoilla toimivien yritysten on helpompi laajentaa toimintaansa myös vientimarkkinoille ja luoda uutta työtä Suomeen.

Tero Lausala
toimitusjohtaja
Suomalaisen työn liitto

Kaikki mahtuvat metsään

Karhun metsästys on alkanut ja reilun kuukauden päästä käynnistyy hirvenpyynti. Samaan aikaan puolukka kypsyy poimittavaksi ja nevan mättäillä valmistuu karpalo.

Metsästäjät ovat jo kesästä lähtien poistaneet luontomme monimuotoisuutta uhkaavat villiminkit ja supikoirat sekä huolehtineet koko maatamme kattavasta riistakolmiolaskennasta.

Vihdoin on tullut aika ryhtyä talviruuan hankintaan. Joillekin riittää teeri tai metso joulupöydän koristeeksi, toisille muutama jänis pyhäpäivän ruokapöytään.

Maaseudun ehdottomasti tärkein riistaeläin on hirvi. Sen pyynti on useimmille maaseudulla elävälle ainoa asia, jota vielä voidaan harrastaa.

Usein sanotaan, ettei kenenkään tarvitse ruokansa takia metsästää. Tämä on koko lihatalouden ristiriitaisin myytti.

Hirvi on aito luomueläin, joka elää elämänsä vapaana, ilman häkkejä, karsinoita tai keinoruokintaa. Siksi olemmekin ylpeitä siitä, että meidän ei tarvitse syödä teollisen karjatalouden lihajalosteita, vaan saamme elää luonnossa ja luonnon ehdoilla.

Satunnaista ulkoilijaa ja marjastajaa metsäteiden varsilla seisovat metsästäjät pelottavat. Uskallanko mennä marjaan? Uskallanko liikkua metsässä? Nuohan räiskivät kaikkialle ja mitä vaan.

Hirven ja karhun pyynti on tarkasti säädeltyä toimintaa. Jokaisella seurueella on johtaja, joka vastaa pyynnin järjestämisestä, passituksesta, ampumasuunnista ynnä muusta sellaisesta.

KIMMO HAIMI

Hirvimetsällä ei räiskitä, vaan metsästys on tarkoin säänneltyä, joukko metsästäviä luonnonsuojelijoita kirjoittaa.

Metsällä ei räiskitä. Moni erämies on kokenut, kuinka vuosia saattaa kulua, ettei hän ole voinut ampua kuin hirvimerkin kotikuntansa ampumaradalla.

Lakimme tulkinta on lisäksi niin tiukka, että metsästäjä käytännössä menettää aseensa ja lupansa pelkästä uhittelusta nakkikioskilla tai pienestä juopottelusta. Siksi on hyvin harvinaista, että metsästäjä käyttää asettaan tai omaa asennettaan hyvien tapojen tai lain ja säädösten vastaisesti.

Maassamme riittää metsää kaikille ja kaikkina aikoina. Jos joutuu keskelle pyyntiä, voi tiedustella hirvimiehiltä, missä he ajavat ja minne on turvallista mennä. Voi myös kysyä neuvoja marja- ja sienipaikkojen suhteen. Erämiehet kun tuntevat jokaisen kiven ja mättään.

Useimmat opastavat ja tietäessään, että jollakin alueella liikkuu marjastajia, pyyntiä yritetään välttää kyseisellä alueella.

Muutama neuvo on kuitenkin hyvä pitää mielessä. Kukaan ei ammu sellaiseen suuntaan, missä ihmisiä liikkuu. Ihmisen huomaa parhaiten, jos hän käyttää vaikkapa kirkasta huomioliiviä kulkiessaan syksyisin metsässä.

Syksyllä satunnaisen kulkijan näkyminen metsässä on yhtä tärkeätä kuin pimeällä maantiellä, ja hyvä sopu on vieläkin tärkeämpää.

Koiran jatkuva haukku läheisyydessä on merkki siitä, että koira pitää karhua tai hirveä paikallaan. Älä missään tapauksessa lähesty haukkuvaa koiraa ilman, että metsästyksen johtaja on tietoinen aikeistasi. Se on turvallisuussyistä kiellettu myös metsästäjiltä!

Tervetuloa kaikki maamme metsiin nauttimaan syksyn sadosta, jokainen tapansa ja halunsa mukaisesti. Luodaan yhdessä antoisia luontoelämyksiä kaikille.

Kaj Granlund
Lestijärvi
Toni Hirvonen
Jyväskylä
Markku Keijonen
Joensuu
Olli Saastamoinen
Kuhmo
Alpo Turunen
Joensuu
Mika Hautamäki
Iisalmi
Metsästäviä luonnonsuojelijoita

Kotona opetus on mahdollista

Suomessa ei ole koulupakkoa. Vaikka Suomessa on oppivelvollisuus, niin sen voi suorittaa myös kotona opiskelemalla ja pari kertaa vuodessa tenttimässä käymällä.

Suomessa on noin 300 lasta kotiopetuksessa. USA:ssa kotiopetuksessa olevia lapsia on yli miljoona ja Britanniassa 100 000. Useimmiten kotona opetuksen hoitavat lapsen vanhemmat.

Huono seura turmelee hyvät tavat. Monetkaan tämän päivän suomalaiset lapsi- ja nuorisoyhteisöt eivät ole hyvää seuraa.

Minkälaisia arvoja, ajattelutapoja, puheita ja tekoja onkaan tämän päivän lapsi- ja nuorisoyhteisöillä? En suinkaan kiellä lapsilta samanikäisiä ystäviä, mutta pyrkisin varjelemaan lapsen huonolta seuralta.

Jos lapsi on peruskoulussa, on todennäköistä, että hän kohtaa siellä myös huonoa seuraa.

Peruskoulu vieraannuttaa käytännön elämästä senkin takia, että koulussa ei juurikaan tehdä töitä omilla käsillä. Jos on tottunut lähes parikymppiseksi enimmäkseen istuskelemaan ja siihen, että muut hoitavat työnteon, joillekin voi olla vaikeaa aloittaa työnteko koulunkäynnin loputtua. Laiskuus, velttous, itsekkyys ja liiallinen viihteen etsiminen ovat saaneet vallan nuoren ihmisen elämässä.

Muutama kasvatusneuvo isille ja äideille. Opettakaa lapsillenne vastuullisuutta, vastuuta omista teoista ja opettakaa miettimään tekojen seurauksia. Opettakaa lapsenne myös tekemään töitä.

Vaikka jotkut työt eivät olisikaan mukavia, eivät kaikki työt aikuisenakaan välttämättä tunnu niin mukavilta.

Mielestäni tänä päivänä monet aikuiset yrittävät pyrkiä liikaa siihen, että lapsi viihtyisi. Uskon, että jos aikuiset passaavat liikaa lapsia ja hemmottelevat heitä, lapsista voi tulla kiittämättömiä, itsekeskeisiä, velttoja ja ylimielisiä, kuin käenpoikia pikkulintujen pesässä.

Yksi neuvo nuorille: ei kannata tavoitella liian suuria saappaita. Voi olla mielekkäämpää hankkia yksinkertaisempi työ itsensä elättämiseen kuin stressaantua uraputkessa.

Korkeakoulutuspropagandasta vapautunut

Lukijalta-osasto

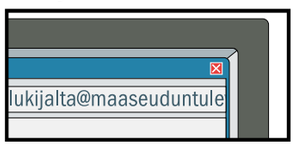

■ Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.

■ Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki. Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717. Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”. Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi.*

Maaseutu kunniaan!

Suomessa on paljon ihan pieniä kuntia tai kuntaliitoksien kautta kaupunkien kaupunginosiksi tulleita kuntia. Niiden palvelujen ja vireyden säilyttäminen on ensiarvoisen tärkeää erityisesti maanviljelijöille ja kesämökkiläisille.

Liikenneyhteydet julkisilla kulkuvälineillä ovat elintärkeät samoin pankki- ja kauppa- sekä apteekkipalvelut.

Kouluverkosto maaseudulla on myös olennainen, jotta lapsilla ja nuorilla on turvallinen oppimisympäristö.

Opettajien kannalta katsottuna maaseudulla on mukava opettaa, koska siellä arvostetaan enemmän opettajia. Lapset ja nuoret ovat rauhallisempia ja tarkkaavaisempia ja parempitapaisia.

Hyvät harrastukset ovat myös kunniassa, ja usein opettajat vetävätkin nuorten harrastuskerhoja.

Maamiesseurat ja nuorisoseuratoiminta ovat tärkeitä ja aktivoivat paljon kansalaisia. Maa- ja kotitalousnaiset, farmariseurat ja Martat voivat hyvin järjestää mielekästä yhteistoimintaa ja talkoovoimin asioita.

Yhdistykset tekevät paljon vaikuttamistyötä ja vetoavat useinkin palveluiden puolesta, kun yksilöiden vetoomukset tulevat vähemmän kuulluiksi. Iltamakulttuuri voi vielä kukoistaa maalla, samoin kesäteatterit, kesäkonsertit ja taidenäyttelyt.

Yhdistysten tai seurakuntien järjestämät kesäleirit virkistävät lapsia ja aikuisia.

Uusia yrityksiä tulisi tukea ja perustaa. Vanhat tulisi säilyttää ja vakauttaa niiden toiminta.

Maaseutumatkailuyritykset ovat hyvä lisä monen kartanon ja viljelijän elinkeinon harjoittamisessa. Turistit ihailevat kauniita maisemia ja eläimiä ja harrastavat mielellään liikuntaa maaseutuyritysten puitteissa.

Sirpa Salovius
FM, pol.mag.
Hämeenlinna

VIERASKOLUMNI

101 ehdotusta byrokratian purkuun

Haastoin heinäkuussa kaikki puolueet byrokratiatalkoisiin. Keskusta on itse tarttunut toimeen. Kesän aikana olemme kerränneet 101 konkreettista ehdotusta tarvittavista toimenpiteistä ja esimerkeistä. Tämä on vasta alkua normien purkamisessa ja hallinnon järkevöittämisessä.

Norminpurkutalkoot keskittyvät sekä isompien lainsäädöllisten kysymysten että pikkupykälienkin purkamiseen ja joustavoittamiseen.

EU:ta on yleensä helppo syyttää direktiivien tehtailusta, mutta osaamme me kansallisestikin asettaa tiukkoja normituksia.

Listalla on konkreettisia ehdotuksia niin työnteon kuin yrittämisen helpottamiseksi, asumisen ja rakentamisen joustavoittamiseksi kuin julkisten palveluiden sujuvoittamiseksi.

Erityisesti alkutuotannossa byrokratian yksinkertaistaminen ja kohtuullistaminen on välttämätöntä. Tuki- ja lupahakuprosessi pitää virtaviivaistaa siten, että viljelijä saa neuvonnan ja muut palvelut yhden luukun periaatteella.

Toinen suuri kysymys on valvontaseuraamusten kohtuullistaminen. Nykyisin täydentävien ehtojen valvonnassa sanktiot ulotetaan kaikkiin viljelijätukiin, jolloin yksittäisestä, pienestä ja tahattomasta virheestä voi tulla kohtuuton seuraamus viljelijälle.

Kankea hallinnollinen lupamenettely on korvattava monissa tapauksissa viranomaisohjeistuksella. Esimerkkejä tästä ovat sesonkiaikoina tapahtuva marjojen ja juuresten myynti maanteiden levähdyspaikoilla sekä häiden ja yleisötilaisuuksien tilapäiset opasteet.

Aurinkopaneeleiden asentaminen pitää voida toteuttaa ilman rakennus- tai toimenpidelupaa. Nyt tilanne vaihtelee kunnittain. Myöskään maalämpöön siirtymistä ei pidä vaikeuttaa lupamenettelyllä, vaan öljystä maakaasuun siirtymiseen on riitettävä ilmoitusmenettely.

Asuntorakentaminen on tehty harvaan asutussa maassamme kalliiksi ja joustamattomaksi. Sekä kaupungeissa että maaseudulla tarvitaan uutta ajattelua.

Pääkaupunkiseudulla on kysyntää pienistä asunnoista, mutta niitä ei saa rakentaa tarpeeksi asuntojen keskikokovaatimuksen vuoksi. Myös kaavamaiset autopaikkavaatimukset lisäävät kustannuksia.

Maaseutuasumisen helpottamiseksi on luotava kevyesti toteutettava kyläkaava, jolla kylään haettaisiin 20–30 hyvää rakennuspaikkaa. Vapaa-ajan asunnon muuttaminen vakituiseksi asunnoksi on tehtävä nykyistä helpommaksi ja joustavammaksi.

Asunto- ja mökkitonteille pitäisi voida rakentaa yksi enintään 25 neliömetrin rakennus ilman rakennuslupaa. Kyseinen täydennysrakentaminen pitäisi hoitua ilmoitusmenettelyllä. Ruotsissa tämä on käytössä ja sinne on syntynyt suorastaan teollisuuden ala, joka tekee valmiita pienmökkejä.

Olen lähtenyt politiikkaan hakemaan ratkaisuja yhteiskuntamme ongelmiin. Uusi poliittinen kulttuuri lähtee ratkaisukeskeisyydestä. Yrittäjänä toimiminen on opettanut, että puhetta riittää maailmaan, mutta lopulta teot ratkaisevat.

101 ehdotusta on vasta alkua. Toivotamme kaikki mukaan tuomaan esille lisää byrokratian ”kukkasia”.

Lähettäkää palautetta! Nyt on toiminnan aika.

JUHA SIPILÄ on kansanedustaja ja keskustan puheenjohtaja.

juha.sipila@eduskunta.fi

VIIKON KYSYMYS

Suositko Suomi-ruokaa vientikiellon kurittaessa yrityksiä?

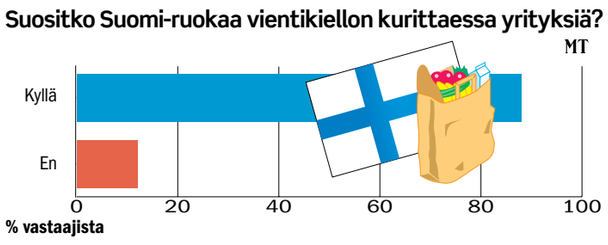

”Mieluummin olen ilman kuin syön ulkomaista”

Tällä viikolla Maaseudun Tulevaisuuden verkkosivuilla kysyttiin lukijoilta suosivatko he Suomi-ruokaa vientikiellon kurittaessa yrityksiä?

”Periaatteessa en tykkää siitä, että Venäjälle viemättä jääneitä tuotteita myydään polkuhinnalla Suomessa. Toki pikkuinen alennus on ok, mutta tässä laitetaan nyt taas tuottajaa halvalla!” kommentoi kysymystä **Nimetön.**

Pöllö taas sanoo, että ostaa suomalaista aina, kun se on mahdollista.

”Mieluummin olen ilman kuin syön ulkolaista lihaa tai vihanneksia. Maitotilayrittäjänä on selvää, että käytän vain suomalaisia tuotteita. Tällä hetkellä koenkin tämän Putin-juuston suomalaisten tuottajien halveksunnaksi! Sama työ siihen on pitänyt kaikkien tehdä, miksi sitä sitten myydään puoleen hintaan? Eikö kääreitä voi vaihtaa tai myydä normaaliin hintaan tiedotteen kera?” hän kommentoi.

Suomalainen peräänkuuluttaa kotimaisuuskampanjoita.

”Nyt pitää kaikin keinoin tuoda kotimaisuus esille ruuasta alkaen eri aloilla isoilla hyvin suunnitelluilla kampanjoilla. Kotimaisuusasiaa on monesta syystä aika alkaa tarjota eri vaikuttajille, jotta Suomen ihmisten työpaikkoja saataisiin säilytettyä ja lisättyä. Siis kotimaisten eri alojen tuotteiden oston vaikutukset esittää rautalankamallilla taulukoin ja kuvin kaikkien kansalaisten nähtäväksi. Se on kaikkien suomalaisten yhteinen etu.”

Kaffekissa kirjoittaa, etteivät vientikiellot vaikuta hänen kuluttamiseensa.

”Mikäli kysymyksellä tarkoitetaan, suosinko nimenomaan Venäjän-vientiin tarkoitettuja suomalaistuotteita nyt vientikiellon aikana, vastaukseni on ei, koska näitä tuotteita ei ole tarjolla niissä myymälöissä, joista useimmiten ruokaostokseni teen.”

Linnea toteaa, että suomalaisia maitotuotteita ostaessa voi olla varma siitä, etteivät ne sisällä antibioottijäämiä.

”Venäjän boikotti ei muuta erityisesti tottumuksiani ruokien suhteen, teen syksyllä edelleen varmaan hapankaalia ja borssikeittoa perheelle kotimaisista aineksista. Vaan Venäjälle en kyllä nykyisessä tilanteessa lähde matkustamaan millään muotoa”, kertoo **Harrikkakuski.**

Tulisiko elintarvikebyrokratiaa purkaa?

Kirsi Haapamatti kertoi lukijoita kiinnostaneen kertomuksen kohtaamastaan byrokratiasta Suomalaisessa Maaseudussa 18.8.

Uusi viikon kysymys tiedustelee mielipiteitä siitä, rajoittavatko elintarvikkeita koskevat byrokratiakiemurat liikaa ihmisten toimintaa, vai ovatko ne välttämätöntä kuluttajan suojelua?

Kysymykseen voi vastata osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi*

MATTI RIITAKORPI